

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia i suplementy diety
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Zakład Dietetyki
Kierunek studiów	Dietetyka
Poziom studiów	II stopień
Profil	Praktyczny
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I; Semestr II
Rodzaj przedmiotu	Do wyboru (moduł 1)
Język wykładowy	Polski
Koordinator	mgr Paulina Kut
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	mgr Paulina Kut

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
II	8	12							1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość norm (RDA/AI) dla witamin i składników mineralnych (populacja Polska). Znajomość podstawowych terminów dotyczących ustawodawstwa żywnościowego.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi wprowadzania na rynek suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
C ₂	Dostarczenie wiedzy dotyczącej korzyści i zagrożeń związanych z przyjmowaniem suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.
C ₃	Zapoznanie studentów z rodzajami suplementów diety dostępnymi na polskim rynku.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	ZNA POLSKIE I EUROPEJSKIE USTAWODAWSTWO ŻYWIENIOWE, ORAZ ZAGADNIENIA POLITYKI WYŻYWIENIA.	K_Wo7
EK_02	POSIADA WIEDZĘ NIEZBĘDNĄ DO BEZPIECZNEGO I ZGODNEGO Z PRZEZNACZENIEM STOSOWANIA: SUPLEMENTÓW DIETY, ŻYWNOŚCI SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA MEDYCZNEGO, ŻYWNOŚCI FUNKCJONALNEJ.	K_Wo7
EK_03	POSIADA SPECJALISTYCZNE UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWE OCENA SKUTECZNOŚCI SUPLEMENTÓW DIETY	K_Wo7
EK_04	POTRAFI BEZPIECZNIE I WŁAŚCIWIE Z UWZGLĘDNIENIEM FAKTÓW NAUKOWYCH WYKORZYSTAĆ FIZJOLOGICZNE FUNKCJE SUPLEMENTÓW DIETY I ŻYWNOŚCI SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA MEDYCZNEGO.	K_Wo8, K_Uo6
EK_05	JEST ZMOTYWOWANY DO POGŁĘBIANIA I WYKORZYSTYWANIA WIEDZY W PRACY ZAWODOWEJ.	K_Ko6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zasady wprowadzania do obrotu suplementów diety, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego. Regulacje prawne.
Suplementacja diety składnikami odżywczymi – wskazania do stosowania suplementacji, rozpowszechnienie, efektywność, normy dla populacji Polski.
Charakterystyka suplementów zawierających substancje inne niż składniki odżywcze.
Błędy przy wzbogacaniu i suplementacji składnikami odżywczymi (przekraczanie górnych bezpiecznych poziomów (UL), interakcje: składniki odżywcze – suplementy).
Suplementacja wspierająca proces leczenia w wybranych jednostkach chorobowych (choroby zapalne jelit, choroby tarczycy, PCOS, endometrioza).

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne
Doustne suplementy pokarmowe (ang. <i>Oral Nutritional Supplements, ONS</i>)
Suplementy diety stosowane przez sportowców.
Suplementy diety wspierające układ sercowo-naczyniowy.
Suplementy diety wspierające układ pokarmowy.
Suplementy diety wspierające układ kostno-szkieletowy.
Suplementy diety wspierające proces redukcji masy ciała oraz stosowane po operacjach bariatrycznych.
Suplementy diety wpływające na regulację glikemii.
Suplementy diety wspierające płodność oraz przeznaczone dla kobiet w ciąży.
Inne wybrane suplementy diety o różnym przeznaczeniu: odporność, uroda, wzrok.

3.4 Metody dydaktyczne

WYKŁAD: Wykład z prezentacją multimedialną.

ĆWICZENIA: Metoda projektowa, praca w grupach, analiza teksów/opisów przypadków z dyskusją.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	WYKŁAD
EK_02	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	WYKŁAD
EK_03	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_04	PROJEKT, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_05	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

KOLOKWIUM PISEMNE

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93% - 100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85% - 92%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77% - 84%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69% - 76%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60% - 68%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	-
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	10
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Ostrowska L. (red) i wsp. Dietetyka: kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2020.
- Frączek B, Krzywański J, Krysztofiak H. Dietetyka sportowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2019.
- Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dn. 25 sierpnia 2006 r., nr 171, poz 1225.
- Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dn. 17 września 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety. Dz.U. 2018, poz. 1951.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylające dyrektywę rady 92/52/EWG, dyrektywy komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/41/WE, dyrektywę parlamentu europejskiego i rady 2009/39/WE oraz rozporządzenie komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009.
- Jarosz M. (red.). Suplementy diety a zdrowie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
- Jarosz M (red.) i wsp. Normy żywienia dla populacji polskiej i ich zastosowanie. Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny. Warszawa 2020.
- Treść wykładów opartą o wyniki badań, obserwacji naukowych opublikowanych w ostatnich latach, miesiącach w literaturze medycznej i dietetycznej.

Literatura uzupełniająca:

1. Zydek G., Michalczyk M., Zając A. :Nowe trendy w żywieniu i suplementacji osób aktywnych fizycznie, Wydawnictwo Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, Katowice 2017.
2. Kondrat M, Gęsiak K, Stefańczyk-Kaczmarzyk J. Prawo suplementów diety, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2012.
3. Kunachowicz H, Nadolna I, Wojtasik A, Przygoda B. Żywność wzbogaćcana a zdrowie. Wyd. IŻŻ, Warszawa 2004.
4. Zawiadomienie Komisji w sprawie klasyfikacji żywności specjalnego przeznaczenia medycznego (2017/C 401/01). Dziennik Urzędowy UE 2017.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej